

כן, בהחלט – סקייגארד

מאת: יוסי לנגוצקי ואלי בר און, הארץ, 23.2.2020 (1)

עוזי רובין, איש רב זכויות, לשעבר מבכירי מערכת הביטחון, הפגין במאמרו האחרון ("המקרה המופלא של הלייזר שלא היה", 18.2) יהירות וחוסר בקיאות בכל הנוגע למערכת הלייזר הכימי נגד רקטות וטילים ("סקייגארד"). דבריו גם סתרו דברים שטען בעבר.

כך למשל, במאמר שכתב ביוני 2006 טען רובין, שמפא"ת – המינהל לפיתוח אמל"ח ותשתית טכנולוגית – מחבל בקידום מערכת הסקייגארד, "משום שהיא מתחרה בתוכניות שלו", דברים המזכירים את דברי הפרידה של נשיא ארצות הברית, דווייט אייזנהאואר ב-1961, שבהם הזהיר את האומה האמריקאית מפני ההשפעה הבלתי מוצדקת והמסוכנת של התעשיות הביטחוניות על החלטות מערכת הביטחון.

חלפו השנים, ורובין התהפך ממש. כעת הוא טוען שעסקינן ב"לייזר שלא היה", וכל זאת בשעה שאב-טיפוס של המערכת ("נאוטילוס") השמיד בניסוי שהתקיים בארצות הברית 46 איומים מסוגים שונים, בהצלחה של 100% (!). "מערכת הלייזר שלא היתה", היתה גם היתה, ואף הוצעה רשמית לישראל ב-2007 על ידי חברת "נורתרוֹפ־גרומן". ההצעה, שכללה מחיר, והתחייבות להצבה בישראל בתוך שנה וחצי ולתשלום קנסות בגין אי עמידה בלוח הזמנים או בציפיות, כלל לא זכתה למענה.

מערכת הלייזר הכימי מסוגלת להתמודד עם עשרות אלפי הרקטות, פצמ"רים, טילים כבדים וארוכי טווח ומדויקים, כשעלות ירי קרן לייזר היא כ-2,000 דולר בלבד. זאת בעוד שעלותו של יירוט על ידי מערכת "כיפת ברזל" היא כ-100 אלף דולר, ולא אחת משוגרים שני טילים, דבר המייקר את הירי משמעותית. העלות האדירה הזאת תמנע את הכנתו של מלאי טילים שיהיה מסוגל להתמודד עם מלוא ארסנל הטילים שיומטר עלינו, ואנו עלולים להגיע למצב שבו ניוותר בלא טילי יירוט, על כל המשתמע מכך. אין מנוס משילוב מערכות, ויצירת פתרון משולב של מערכות טילים עם מערכות לייזר כימי.

בנוגע להשפעות מזג האוויר על המערכת, רובין טוען כי בימים גשומים מערכת הלייזר הכימי לא תעבוד, וממליץ לפתח מערכת לייזר חשמלי. אולם דווקא ה"לייזר החשמלי", שרעיון פיתוחו נתמך על ידי מפא"ת, יהיה מוגבל משמעותית בביצועיו במזג אוויר קשה, יחסית ל"סקייגארד".

אנו דוחים מכל וכל את טענת רובין בדבר הסכנה של פליטת גזים רעילים מה"סקייגארד". הגזים שבמערכת זו, סכנתם פחותה מזו של הגזים הנפלטים מכל כלי רכב. טווח הביטחון סביב מערכת סקייגארד הינו כשליש מטווח הביטחון של מערכת פטריוט. יצוין גם שקרינת הלייזר החשמלי מסוכנת ביותר לראייה, עד כדי עיוורון.

הסקייגארד תוכננה ליירט ביעילות מטחי אויב. זאת אכן בטור ולא במקביל, אך משך הזמן שיידרש להשמדת טיל האויב הוא כ-3-5 שניות בלבד, כולל משך הזמן למעבר מירוט רקטה אחת לרקטה שנייה. טווח היירוט של הסקייגארד הוא 15 ק"מ בקדמת המערכת, ו-15 ק"מ מאחוריה, וכך צפוי כי יוכל ליירט מטחים. נדגיש כי מערכת

כזאת תוכל להגן על שטח של מאות קמ"ר – הרבה יותר מהטווח המשוער של הלייזר החשמלי שרובין תומך בו. לנתון זה משמעות לוגיסטית וכלכלית ראשונה במעלה.

אשר לשאלה מדוע אין צבאות אחרים בעולם מצטיידים בסקייגארד נזכיר, כי בניגוד לערי ארה"ב, שאינן מאוימות בטילי אויב טקטיים, הרי שהאיום עלינו סמוך מאוד לשטחנו, זאת לאורך טווחים רציפים וארוכים עד איראן. ונזכיר גם, כי מערכת הלייזר הכימית פותחה בארה"ב לבקשת ישראל, בעלות של כ-400 מיליון דולר, להגנת צפון מדינת ישראל. הסיבות להחלטת המדינה לחסל את הפרויקט, לאחר יציאתנו מלבנון, לא נחקרו עד היום.

הזלזול וביטול ערכה של מערכת הסקייגארד על ידי רובין הינם פרק נוסף במלחמה המתמשכת של מפא"ת, המאופיינת בדיסאינפורמציה, הטעיות וייחוס אינטרסים כלכליים לחבורת אזרחים העוסקת בהתנדבות במלאכת קודש זה כמעט 20 שנה. לאחרונה החלה מערכת הביטחון במסע יחצ"נות למערכת לייזר חשמלית, שעודנה בפיתוח ושלהערכתנו תהיה חסרת כל יכולת להשמיד רקטות, ובעיקר את הטילים הכבדים והמדויקים. שוב מפריחים במפא"ת כמנהגם, ללא כיסוי, את האמירה השחוקה כי "תוך חצי שנה יהיה בידינו פתרון".

אחד מכותבי מאמר זה, יוסי לנגוצקי, ששימש, בהתנדבות, כיועץ הרמטכ"ל למלחמה באיום המנהרות, מעיד בזאת על הדמיון הרב בין הכשלים בהתנהלות מפא"ת בנושא המנהרות, לבין הכשלים בנושא מערכת הלייזר הכימי, סקייגארד. שני המקרים מאופיינים בחובבנות, דיסאינפורמציה, הפצת האשמות שווא, אי־פתיחות משועת והתעלמות מאזהרות על אסון שבפתח.

כשל מפא"ת בנושא המנהרות, שנמשך שני עשורים, הסתיים, למזלנו, לאחר שהרמטכ"ל גדי איזנקוט אימץ ב-2016 את הפתרונות שהציע לנגוצקי, כולל המלצתו לתוכנית חירום בהנהגת איזנקוט אישית (פורסם ב"דיעות אחרונות" ב-24 בדצמבר 2019). אנו מזהירים כי ההתעלמות וביטול אופציית הלייזר הכימי עלולה להסתיים בפגיעה חמורה – אלפי נפגעים בעורף ובצה"ל – וממליצים בזאת בכל לב על תוכנית חירום לאומית לפתרון הנושא, בהנהגתו האישית של הרמטכ"ל.

לנגוצקי, אל"מ בדימוס, היה מפקד היחידה טכנולוגית מבצעית באמ"ן, וקיבל שני פרסי ביטחון ישראל; בריאון הוא כלכלן, מומחה לניתוח מערכות וחקר ביצועים